سال چهارم شماره ۱۸۷
شماره مسلسل ۵۴۶
یکشنبه ۲۵ اسد ۱۳۸۳هش
۲۷ جمادی‌الثانی ۱۴۲۵ هـ ق
15 agust , 2004

DAILY ارادہ

د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال تاسیس ۱۳۷۹هش

PROPERTY OF ACKU

درگیریهای شدید در هرات

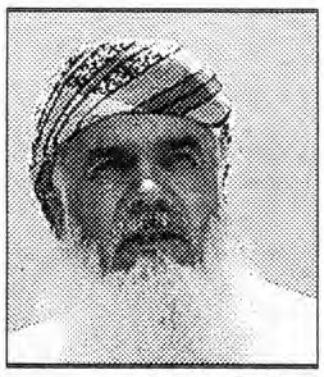

از هرات خبر می رسد که از ساعت دوی پس از نیمه شب (شنبه ۲۴ اسد)، درگیریهای هماهنگ از سوی مخالفان اسماعیل خان، والی هرات، در شمال، شرق و جنوب این ولایت آغاز شده است.امان الله ، از قوماندانان مخالف والی هرات در ولسوالی شیندند، در گفتگویی با بی بی سی وقوع این درگیریها را تایید کرد و ادعا کرد که این درگیریها یک قیام مردمی بوده است که نیروهای تحت امر او از آن پشتیبانی کرده اند.امان الله ادعا کرد که در این درگیریها، ولسوالی شیندند، فرقه ۲۱ این ولسوالی و قوماندانی لوای ۷ (گارد) را تصرف کرده اند.

ص۲

سرمقاله

د هیواد او پېښو یکتنې خپرونکی پاڼه

باصدور اعلامیه، منازعه پایان نمی یابد!
دردرگیریهای هرات، چرا اردوی ملی باید بیطرف باشد؟

درگیریهای تازه یی ، درولایت هرات به گونه دیگرو با ابعاد بیشتر و به شکل یک درامهء به اصطلاح طراحی شده آغاز گردیده است .

این درگیریها با وجود اینکه بنحو بیسابقه یی درجریان است، اما واکنش دولت مرکزی ، بازهم به گونه صدای اشپلاق یک داور میدان مسابقه است که صرف طرفین منازعه یا مسابقه را ازانجام وادامهء تخلف ویا (فول) ممانعت میکند...

درین روزها سودای پر سروصدای انتخابات نه تنها مردم را مشغول ساخته، بلکه سبب سرگرمی حلقات مسوولین دولتی نیز شده که هرکس به گونه یی با سبک وسنگین کردن اوضاع وکاندیداتوران ، موقعیت خود را می سنجد وبه آینده نگری میپردازد، گویی مسایل مملکتی بدست فراموشی سپرده شده که یکباره هرات دچار آتشفشان گردیده است.

گزارشها، درگیریهای هرات را چنان ترسیم میکنند که گویا نوعی دست به دست شدن قدرت درین ولایت درشرف تکوین باشد گویی دسته بندیهای نظامی سیاسی که همواره پشتیبانی هایی ازمرکز را با خود داشته این بار با هیات وهویت دیگری شکل میگیرد ودور باطلش را می پیماید.

مسلماً این گفتهء واکنش برانگیز شاید با تامل مورد تلقی قرار گیرد، اما حقیقت آن چیزیست که می بینیم ولمس میکنیم، پرسش عمده یی که براذهان مردم سنگینی میکند، اینست که چرا دولت مرکزی نسبت به این قضایا با محافظه کاری ومسامحه روبرومیشود.

پیروی ازین سیاست طی سه سال حاکمیت دولت موقت وانتقالی فرماندهان وبرهم زنندگان امنیت ملی کشور را درتمام ولایات درتخلف وتخطی جسورتر وجری تر ساخته است .

اکنون می بینیم که بازهم همان آش وهمان کاسه است وهمان سیاست کج دار ومریز.

بیایید بپرسم که نخست ، چرا درچنین موارد، اگر مصلحتهای سیاسی ومسایلی ازین دست نیست برمساله استیلا ندارد، چرا دولت به صدور اعلامیه اکتفا کند؟

دودیگر دراعلامیه صادره، بدون آنکه هیچیک ازطرفین متخاصم ومتحارب محکوم شوند، چرا همه اطراف منازعه به آرامش دعوت میشوند؟

درحالیکه الزاماً برای حراست ازامنیت بایستی برمحور قانون چرخید تا مهاجم ومتخلف مشخص شود وبه کیفر برسد ، نه برمحور کج نشین وراست بگوی!

سه دیگر خلاف تعامل، دراعلامیه دولتی،چرا ازبیطرفی نیروهای اردوی ملی وپولیس ملی سخن گفته میشود؟

بنظر میرسد که گویا ما بایک قلمرو مجزا وبایک حکومت خارج ازکنترول و سیطرهء دولت مرکزی روبروهستیم .

گذشته ازین پرسشها، مردم کشورما درلحظات کنونی حساس وسرنوشت ساز ودرپیشواز انتخابات قرار دارند، چنین بی امنی ها که هر روز برمبنای سیاستهای ستاتسکوی تحکیم و ادامهء قدرت وشاید هم مانورهای پیش از انتخابات ، شکل میگیرد ، نه تنها نارسایی های دولت را بیش از پیش برجسته میسازد، بلکه حالت تهلکه انگیز ، تهدید وتخویف را که همواره بر روان واعتماد مردم پنجه کشیده ، روز تاروز تشدید مي بخشد.

دولت د هرات وسله وال نښتې غندلي دي

د افغانستان د دولت د امنیت ملی شورا په هرات کې د وروستی نښتی په کلکه غندلې او دا یې د ملي حاکمیت په وړاندې د ډلو اقدام ګڼلی دی. د دفاع وزارت ویاند ظاهر عظیمی وایی د امنیت شورا په جګړه کې له ښکیلو ډلو غوښتنه کړې چې په بیړه خپلو اصلي ځایونو ته وګرځي. ده زیاته کړه د ملي اردو سرتیري به ډیر ژر له سیمه ییزو خواکونو سره به کډه دده په خبره د هجوم په کر اړولو ونډه واخلي. پاتي ۲مخ

کاندیدان محترم مقام ریاست جمهوری درآجندای کاری شما برای مبارزات انتخاباتی ودرخط مشی شما برای رهبری جامعه افغانی مکثی بر حال واحوال این بینوایان صورت گرفته است؟
با اینها و با سرنوشت حال وآینده شان چگونه برخورد خواهید داشت اگر گذشته ها را برشما ببخشایند؟

تامین امنیت انتخابات یا بزرگترین نگرانی

نیروهای یاری امنیت بین المللی یاآی ساف می گویند تامین امنیت انتخابات افغانستان بزرگترین نگرانی این نیروها است . کین مکلیف سخنگوی این نیروها دیروز دریک کنفرانس خبری درکابل با اعلان این خبر گفت وزارت داخله افغانستان ، اردوی ملی وائتلاف بین المللی ضد تروریزم مشغول تهیه طرح مشترک برای تامین امنیت انتخابات ریاست جمهوری افغانستان هستند، سخنگوی آی ساف افزود:

نیروهای آنها نیز بر اساس این طرح برای تامین امنیت مراکز انتخابات فعالیت خواهند کرد، وی گفت ممکن است با نزدیک شدن تاریخ انتخابات حملات مخالفان دولت مرکزی افزایش یابد پیش ازین اظهارات دفتر هیات نماینده گی ملل متحد ورئیس دولت انتقالی حامدکرزی چنین نگرانی های خویش را دررابطه آشکار ساخته بودند مکلیف درمورد نقش نیروهای ناتو در زمان انتخابات گفت: این مهم نیست که به چه تعداد نیروهای ناتو درین جا فعالیت دارند بلکه نقش فعالیت واستعداد کاری آنان خیلی مهم است .

د خیر کوټ د پولیسو په مشر برید شوی

د پکتیکا د خیر کوټ ولسوالي د پولیسو مشر له یوې ناوړه وژونکی پیښې څخه ژوندی وتلی دی خو د هغه زوی په همدې پیښه کې ووژل شو. پرون سهار د پکتیکا د یحیی خیلو په سیمه کې د خیر کوټ د پولیسو قوماندان له خپل کور نه د وتلو په مهال کې و چې د کور د دروازې په وړاندې یې چاودنه وشوه امنیتی چارواکی په سیمه کې وایي چاودیدونکی توکی له وړاندې نه ځای پر ځای شوی وو. طالبانو ددغه پیښې پرې په غاړه اخیستې ده.

حمله به تانکر مواد نفتی یک کشته بجا گذاشت

یک فرد پولیس درولسوالی ارگون ولایت پکتیکا هنگامی کشته شد که افراد مظنون به طالبان یک کاروان تانکرهای مواد نفتی را مورد حمله قرار دادند، گلاب منگل والی ولایت پکتیکا میگوید که دراین حمله یک تانکر مواد نفتی هم آتش گرفته واز میان رفته است . والی پکتیکا گفت درین اواخر تصمیم گرفته شد چند موتر بشکل کاروان یکجا شده وبخاطر مصئون رسیدن آن از افراد پولیس هم کمک گرفته شود، طالبان دریک تماس مسوولیت این حمله را هم قبول کردند.

د بلخ ولایت دامنیې قوماندان محمد اکرم خاکریزوال وایي غیر مسوولې وسله والې ډلې د پولیسو په جامه کې په غلاوو او شوکو کې لاس لري او پدې توګه د سیمې امنیت ګډوډ وي. خاکریزوال وویل دغه وسله وال په سیمه ییزه قوماندانانو پورې تړاو لري او په بیلابیلو سیمو کې په ناوړه پیښو کې ښکیل دي. ده اندیښنه څرګنده کړې که مرکزي دولت هلته ملي پولیس د امنیت او رغنده فعالیت په موخه و نه استوی د غسې غیر مسوولې وسله والې ډلې به د مرکزي دولت هویت او بقا ته زیان ورسوي. د بلخ د امنیې قوماندان اکرم خاکریزوال خو اوني وړاندې د سیمه ییزو وسله والو قوماندانانو په ضد د ورته څرګندونو په تور د وسله والو له خوا په مزار شریف کې د خوارلسو ورځو لپاره کلا بندوو.

شکست کرزی مرگ دیموکراسی را در قبال خواهد داشت!

حمید پنجشیری

تحولات مثبت و دراماتیک کشور پس از سالهای جنگ و خونریزی قتل، کشتارهای بی مورد و آرزوهای تفوق طلبانه نیروهای مسلح نظامی سیاسی درگیر در قضایای کشور، برای اولین بار ملت شهیم و سلحشور ما را به استعانت نیروهای ارتجاع شکن جامعه جهانی برخوردار از مزایای لازم و مشروع دیموکراسی نو پا و نو بنیاد گردانید تا بتوانند در پرتو بزرگترین وثیقه ملی خویش که همانا قانون اساسی جدید مد ون لویه جرگه تصویب قانون اساسی است اشتراک وسیع و همه جانبه شان در پروسه رای دهی د رجهت گزینش زعیم آینده سرنوشت خود را آزادانه بدستان خود رقم زنند. دیموکراسی نو پا و نو بنیاد که با عبور از مواضع طوفانی خون و آتش میدان زور آزمایی چاپ اندازان قدرت به سراغ ما آمد و ملت را وا داشت تا در کار زار رقابت های سالم تفکر نوین عقلانی و سیاسی مدبرانه هوشمندانه، محتاطانه و نهایت مسوولانه در قبال صلح، عدالت، ترقی ونسلهای بالنده آینده کشور عمل نموده شخصی را به حیث زعیم سیاسی خانه مشترک شان انتخاب نمایند که قادر باشد به موازات مصالح علیای کشور و اراده بلا انحراف از مواضع دیموکراتیک و ملی و با درایت خاص سیاسی و ذکاوت فکر زخم های خون آلود تاریخی جامعه را مرهم گذاشته و کشور را بصوب صلح، وحدت و یکپارچگی و ترقی رهنمون گردد. گرچه صحنه های غم آلود و خون چکان بیست سه سال جنگهای قدرت طلبی تحت پوشش و عناوین مختلف هیچ شبه را در ارزیابی، تشخیص وشناخت دقیق چهره ها در اذهان ملت ما بجا نگذاشت ولی با آن هم شاید عوامل مخرب بی سوادی، احساسات مذهبی، لسانی سمتی، نژادی تنظیمی و غیره در اثرپذیری از هجوم تبلیغات عوامفریبانه و غواگرانه سیاسی اشخاص معلوم الحال که دستان نا پاک شان تا شانه بخون پاکت ملت رنگین است باعث گردد که انحراف گزینش فکری در پروسه انتخابات باز عمال مستبد، متعصبت، متحجر، انحصار طلب و شرکوبگر را در ستیژ سیاسی قدرت حاکمه و در رایش قدرت به حیث زعیم آینده بدوش ملت ما تحمیل نماید ما در پروسه نوسازی میهن و هم گام شدن با سرعت پیشرفت و ترقی کاروان دوران ساز جامعه جهانی به موجودیت یک زعیم متبخر، مجرب، کار آزما دموکرات دگر اندیش تجدد پسند عادل فداکار از خود گذر حامی و جان فدای سرسخت مجموع حقوق مسلم و مشروع و خواست های ملت در متن منشور اعلامیه حقوق بشر ضرورت داریم نه به آنانیکه در حرف و تبلیغات سیاسی برای نیل به قدرت دم از عدالت بزنند ولی در عمل از مجرای قدرت ظلم ستم، فرهنگی کشی، ملت ستیزی، انحصار، تعصب، زورگویی و فضای مرگبار شیوه های اختناق آور قرون وسطایی را ادامه و انرا به سرنوشت ملت ما مستولی سازد.

ملت عزیز ما باید بدانند و هوشیار باشند که آزموده ها را آمودن خطای محض سیاسی بیش نیست و مار گزیده ها باید و باید هر ریسمان دراز را به دقت بررسی کنند بخصوص در موقع انتخابات کوچکترن بی تفاوتی بی مسوولیتی، اشتباه و سهل انگاری باز هم برای سالها تکرار تراژیدی ها را سبب خواهد شد و آنگاه خود کرده ها را نه دردی خواهد بود و نه درمانی. گرچه این یک واقعیت مسلم وغیر قابل تردید و درد ناک تاریخیست در شرایط که هنوز هم جنگسالاران چون غده ناعلاج سرطانی در سراسر کشور صلح عدالت، دموکراسی حقوق وآزادی ملت را به گروگان گرفته اند و حاضر نیستند از امتیازات نا مشروع شان به نفع صلح، عدالت و ترقی عقب نشینی نمایند و در چنین شرایطی شاید دموکراتیک ترین شخصیت منتخب هم در سایه چتر تفنگسالاری و تنظیم سالاری قادر نباشد آزادانه به نفع عدالت و دموراسی عمل نماید ولی روی همرفته مطابق به اوضاع و حالات حاکم بر حیات ملی کشور عجالتاً به دلایل آتی تنها ستراتیژی آقای حامد کرزی است که در صورت پیروزی در انتخابات از مجرای ارای ملت افغان بتواند و به آن پاسخ مناسب و تاریخی دهد. زیرا:

۱: آقای کرزی از پشتیبانی بی دریغ و کامل جامعه جهانی برخوردار است

۲: موصوف یک شخصیت دموکرات و خیر اندیش بوده به حقوق مشروع و ازادی های دموکراتیک و مدنی ملت متعهد و پابند است.

۳: روحیه سیاسی آقای کرزی با تعصب، انحصار طلبی و عقبگرایی سازگار نیست

۴: دستان آقای کرزی بخون ملت اغشته نبوده موصوف متهم به جنایات جنگی نمی باشد.

۵: آقای کرزی حامی سرسخت ازادی و تحقق حقوق مشروع زنان در کشور میباشد.

۶: و بالاخره آقای کرزی در گفتار و کردار از صداقت عمل برخوردار است بناءً بنده پیروزی آقای کرزی را در انتخابات بر نفع صلح، عدالت، دموکراسی و ترقی اجتماعی دانسته و بر عکس شکست ایشان را یک ضایعه ملی و غیر قابل جبران و به ضرر منافع ملی و باعث مرگ دموکراسی در کشور ارزیابی می نمایم.

سهراب دیدار

د زور واکمنی هیڅکله نشي چلیدلی

له کومه وخت څخه چې دا نړۍ هسك شوی ده د ظالم او مظلوم ترمنځ د حق او باطل ترمنځ مبارزه روانه ده.

داسی مبارزو جنګ او جګړو کلونو کلونه په بر کې نیولی دی او بالاخره حق په باطل غالب شوی او مظلومانو په انفرادی او ډله ییزه توګه خپل حقوق ترلاسه کړی او د خپلی ازادۍ بیرغ یې هسك او رپاند کړی دی.

زمور هیواد هم د نړۍ د نورو هیوادونو په څیر د اسیا په لویه وچه کې د خپل ستراتیژیکی موقعیت، پوره او زیاتو شتمنیو له امله تل د پردیو تر ستر ګو لاندی راغلی دی او د دی تاریخی هیواد نیولو ته یې خپلی تیری کوونکی او ظالمانه پلانونه جوړ کړی دی خو دلته د دی هیواد د زړورو او اتلو خلکوله خوا د کنګ مقاومت سره مخامخ شوی دی او ماتی یې ورکړی دی.

اسکندر چې په ۳۳۲ق.م زمور تاریخی خاوری ته له خپلو لښکرو سره راغلی و د دی وطن خلکو خپل فطری او ازادی ښونکی احساس له امله په هغوی باندی دشپی او ورځی بریدونه کول او بیرغ ته یې اور اچولو سکندر دخپل استاد ارسطاطالیس ته لیك ولیږه چې زړه می غواړی پدی وطن کې عام قتل پیل کړم ځکه چې زمور بیرغ ته سرنه تیټوی.

د خپل استاد په جواب کې یې ولیدل چې هغه پوه پورته لیکلی وو زه چې څومره د هغه وطن جغرافیا او اب و هوا سره د خپلی مطالعی له مخی اشنایی لرم دا خلك په طبیعی ډول ازاد طبیعته دی هیڅکله د چاتر امر لاندی شپی نه سبا کوی. که چیر ته عامه وژنه وکړی د دوی اولادونه به له تاسره خپله دښمنی نوره هم زیاته کړی.

یو خو دا چې ته پردی یې د خپل وطن د خلاصون په خاطر، د خپلی ازادۍ لپاره به درسره جنګیږی او له بلی خوا به د خپلو پلرونو انتقام هم درڅخه واخلی نو دښمنی به یې درسره دوه برابره شی. ښه خبره داده چې لدی خلکو سره احسان وکړی او د احسان له لاری یې تابع کړی.

که چیری د تاریخ پانې د سکندر له وخت څخه راواړوو لیدل کیږی چې د دی سیمی خلکو تل د پیړیو په اوږدو کې د هغو پردیو په مقابل کې چې په پوځی لباس کې نابللی راغلی دی تل په پوره یووالی سره ولاړ او وطن یې د پردیو له منګولو څخه ژغورلی دی او دا سلسله د نیولو او جګړو ان تر پرون پورې رارسیدلی وه. که له نورو تولو جنګ جګړو څخه چې د تاریخ په اوږدو کې سړی شوی څه ونه وایو او یوازی د انګریزانو په وخت باندی چې په ۱۸۳۹م کال کې نابللې زمور هیواد ته راغلل او په هغه وخت کې د نړۍ ۱/۴ برخه یې د خپلو استعماری اهدافو لپاره نیلی وه او په امپراطوری کې یې لمر نه ډوبیده زمور په هیواد کې د ملی مبارزینو له خوا له سخت مقاومت سره مخامخ شول او له هیواد څخه ووتل خو په ۱۸۷۸م کې بیا انګلیسی قوی زمور د هیواد ته د بیلابیلو لارو څخه راولیږل شوی او تر ۱۹۱۹ میلادی کال پورې زمور په هیواد کې بیلابیلو هغو سیمو کې چې دوی موجود وو د ملی مبارزینو سره مخامخ شول چې د ۱۹۱۹ کال د اسد ۲۸ نیټه د امیر امان الله په مشری د هیواد د مبارزینو په هر اړخیزه مرسته د هیواد د سیاسی ازادۍ اعلان وشو او انګریزان زمور له هیواد څخه ووتل له هغه وروسته بیا هم د معلوم الحاله هیوادونو او ځیرو له خوا په هیواد کې د جنګ او جګړو ډګر تود ساتل شوی په هیواد کې د پردیو هڅی په بیلابیلو بڼو په را وروسته کلونو کې روانی وی چې زمور هیواد یې په بیلابیلو برخو کې وروسته پاتی کړی دی. په ۱۳۵۷کال کې بیاهم په هیواد پوځی کودتا وکړای شول چې د روسانو د راتګ لپاره زمینه برابره کړی چې تودو اوبو ته ځان د افغانستان له لاری ورسوی خو په هیواد کې هیوادوالو په تش لاس په ملی او مذهبی احساس د پوځی کودتا چیانو او بیا د ۱۳۵۸ کال د جدی له شپږمی وروسته د روسانو په راتګ سره خپلی مبارزی تندی کړی.

۱۴ کاله زمور هیوادوال د اور په لمبو کې سوځیدل تر هغی چې په ۱۳۷۱ کال کې په افغانستان کې روس پلوه واکمنی له منځ لاړه او په ځای یې اسلامی دولت اعلان شو خو په نوی واکمنی کې د څوکیو په سر نښتو هیواد لا د اور لمبو کې ور وغورځولو. او له ورانیو راپاتی هیواد نور هم وران شو د همدغه ورانیو په بهیر کې د معلوم الحاله هیواد په هر اړخیزه مالی او پوځی مرسته د طالبانو تحریك پیاوړی او ورو ورو د خپلو دیکتاتورانه حرکاتو پواسطه د بری درشل ته نږدی کیده چې د هیواد په ۹۵% خاوره یې واکمنی ترلاسه کړه خو سره لدی د مقاومت د لیکو په مقابل کې له پوره مقاومت سره مخامخ شول تر هغی چې د هغوی واکمنی د مقاومت د ځواکونو او نړیول ائتلاف په مرسته له منځه لاړه خو چې جنګ او جګړو په ټولو دورو او واکمنو نظر واچوو یو ټکی تری راخیستلای شو او هغه دا چې د نن په شرایطو کې هیڅ یو ځواك د زور له لاری نشی کولای په چا حکومت وکړی او ټولې هغه واکمنی چې د زور او جبر له لاری منځته راځی او د خلکو حقوق تر پښو لاندی کوی او عام ولس په پام کې ونه نیسی ډیر ژر د نابودۍ خواته کشول کیږی او ولس یې په مقابل کې راپورته کیږی دخپلو حقوقو د ترلاسه کولو لپاره خپلی مبارزی ته دوام ورکوی داسی اولس د تل لپاره ژوندی او د خپلو حقوقو د لاسته راوړلو په برخه کې د بری درشل ته رسیږی او د مظلوم اولس په مقابل کې ظالم او د هغوی کړنی د وخت په شیبو کې د ناکامۍ سره مخامخ کیږی.

متصدی صفحه :ناصر بشر
راهنمای جوانان نوین

جوانان افغان در روز جهانی جوانان

پنجشنبه دوازده اگست ، روز جهانی جوانان بود.

ارزیابیهای اداره مرکزی ثبت احوال ونفوس در سال گذشته نشان می دهد که بیش از پنجاه درصد جمعیت کشور، زیر سی سال هستند.

اداره ثبت احوال ونفوس افغانستان می گوید که این اداره، سال گذشته، جمعیت کشور را حدود بیست و دو میلیون و دوصد هزار نفر سروی کرده که از این تعداد، پنج میلیون ویک صد و هشتاد هزار تن بین پانزده تا سی سال هستند که در گروه سنی جوان قرار می گیرند.

بر این اساس، بیش از نیمی از جمعیت کشور، و تمامی افغانهایی که در گروه سنی جوان قرار می گیرند، یا در دوران جنگ و یا دور از وطن در مهاجرت متولد شده و سنین رشد و بالندگی را پشت سر گذاشته اند.

اکنون نزدیک به سه سال از پایان جنگها می گذرد. آیا وضعیت جوانان در این سه سال تغییر کرده است؟

آیا می توان وضعیت جوانان کشور را نسبت به دوران جنگ بهتر توصیف کرد؟

ویس، نجیبه، ولی، احمد و رزیتا، جوانان محصل ، معتقدند که وضعیت آنان نسبت به سابق، به خصوص نسبت به دوران حاکمیت طالبان بهبود یافته است.

آنان اکنون نسبت به قبل در شرایط مساعد تری تحصیل می کنند و آزادی بیان و دموکراسی را، از امتیازهای دوران جدید می شمارند.

ویس می گوید: "حالا نسبت به سابق، حق و حقوق بسیاری به جوانان داده شده، وضعیت ما نسبت به قبل خیلی فرق کرده است."

نجیبه هم می گوید: "ما (در گذشته) بسیار از آموزش و پرورش دور بودیم."

و ولی؛ جوان دیگر، معتقد است که جوانان افغان در زمان طالبان به صورت صحیح نمی توانستند به درس خود بپردازند و به راحتی گشت و گذار کنند.

احمد می گوید: "وضعیت جوانان در حال حاضر، صد درصد نسبت به قبل تغییر کرده است. او آزادی بیان، آزادی گشت و گذار را مزایای زمان کنونی نسبت به دوران قبل می شمارد.

رزیتا فرق زمان کنونی نسبت به دوران گذشته را در به تعبیر او "دموکراسی نیم بند" ی می داند که اکنون ایجاد شده است.

بی تردید این، پنج نفر را نمی توان نماینده تمام جوانان افغان دانست و خوشبین بود که همه به همین صورت، وضعیت فعلی را بهتر از گذشته می دانند.

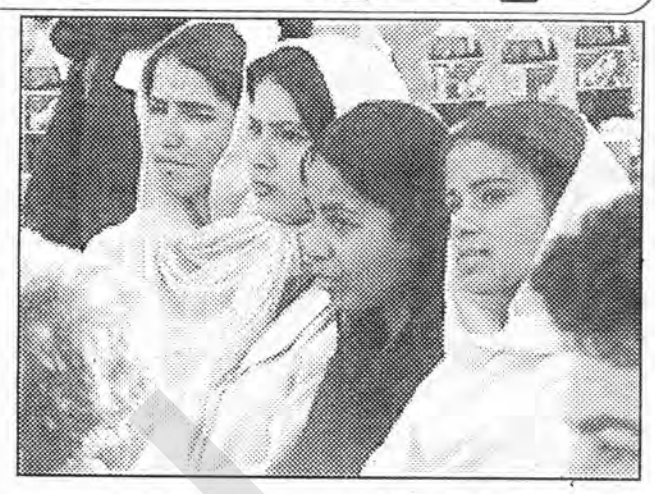

اما در عین حال سید احمد و محمد الله تغییرات به وجود آمده در سالیان اخیر را، ظاهری می دانند و فکر می کنند که به جز لباس و آرایش مو، تغییر دیگری در زندگی آنان رخ نداده است.

اما سعید هژده ساله، در گذشته، فرصتی برای آموزش نداشته و اکنون هم تغییر زیادی در زندگی اش مشاهده نمی کند.

او که با فلز کاری، خرج خانواده اش را تامین می کند حتی فکر می کند که وضع نسبت به گذشته، بدتر شده است.

سعید می گوید که او اگر در زمان طالبان یک میلیون افغانی درآمد داشته، با همان یک میلیون افغانی، می توانسته خرج خود، خانواده، کرایه دکان و مزد شاگردانش را بدهد، اما با تغییرات پولی جدید، یک میلیون او هزار افغانی شده است و این هزار افغانی، خرج او را تامین نمی کند.

مسعود بیست و دو ساله، همانند میلیونها تن دیگر از هموطنان، دوران جنگ و بحران را در خارج از کشور سپری کرده و از دو سال پیش و با تشکیل حاکمیت جدید، آنگونه که خودش می گوید، به امید فردایی بهتر به کشور بازگشته است.

مسعود معتقد است که سفر به خارج از کشور و بزرگ شدن در فضایی به دور از جنگ و درگیری، به او آموخته تا به آنچه دارد اکتفا نکند و همچنان به فکر فردایی بهتر باشد.

او می گوید که با بازگشت به کشور، اکنون تصور درستی از آینده خودش ندارد و نمی داند که در افغانستان چه سرنوشتی خواهد داشت.

یکی از تغییرات مشهود در نزدیک به سه سال گذشته در کشور، آزاد شدن رسانه های تصویری مانند تلویزیون، شبکه های ماهواره ای و تلویزیونهای کیبلی (Cable TVs) است.

آمنه جوان دیگر فکر می کند که اینها همه در بالا رفتن سطح آگاهی و توقع مردم، به خصوص جوانان موثر بوده است.

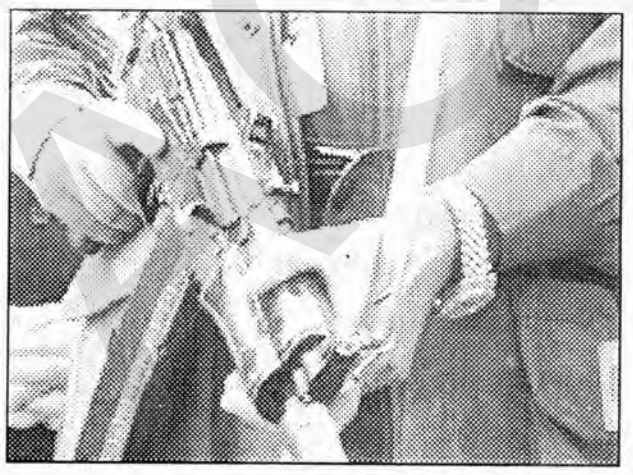

آمنه می گوید: "وقتی ما از طریق دیش آنتن (تلویزیونهای ماهواره ای)، تلویزیونهای کیبلی و تلویزیون افغانستان، می بینیم که جوانان کشورهای دیگر در چه وضعیتی به سر می برند، توقع ما هم افزایش می یابد؛ مثلاً ما می خواهیم حوض آبازی داشته باشیم که حالا نداریم، ما علاقه زیادی به سینما داریم که فعلا نمی توانیم از سینما های موجود استفاده کنیم، زیرا در این سینماها، فلمهای غیر اخلاقی و تجارتی نمایش داده می شود، ما همچنین می خواهیم پارکهای تفریحی داشته باشیم."

افزون بر کمبود امکانات و بی توجهی دولت به وضعیت جوانان، منیژه یکی دیگر از جوانان محصل ، بالا رفتن سن ازدواج را هم از مشکلاتی می داند که به نظر وی، بیشتر زاییده مسایل اقتصادی و عامل کشیده شدن جوانان به انحراف است.

منیژه می گوید: "سن ازدواج در میان جوانان دختر و پسر افغان بالا رفته است، دیر ازدواج کردن جوانان که به خاطر تقاضاهای بیش از حد خانواده ها است، باعث می شود که جوانان به انحراف کشیده شوند و فساد اخلاقی گسترش یابد."

او ناراحتیهای روانی را هم از دلایل بالا رفتن سن ازدواج در میان جوانان می داند.

راشیوا رستمی روزنامه نگار جوان، بیشتر مشکلات هم سن وسالان جوانش را فرهنگی و ناشی از نگاه سنتی جامعه به جوانان می داند.

راشیوا می گوید: "جوانان، چه دختر و چه پسر، نمی توانند به خواست خود کار یا تحصیل کنند و یا به خواست خود همسر انتخاب کنند."

او می افزاید: "این محدودیتها که در خانواده به جوانان تحمیل می شود، به جامعه نیز سرایت می کند و کم کم جز فرهنگ اجتماع می شود."

آصف حسینی جوان دیگری که او نیز در کنار تحصیل به روزنامه نگاری مشغول است، می گوید که از گذشته تا امروز، ذهنیت جامعه در مورد جوانان ثابت مانده و با وجود جوانان فعال و با استعداد، امور کشور همچنان بر پایه چرخهای فرسوده می چرخد.

آصف می گوید: "جوان هرقدر تخصص و دانش داشته باشد و تحصیلکرده باشد، حرف حرف کسی است که از نظر سنی از او بالاتر است."

مشکل پیر سالاری در جامعه را، با لیلما شریفی استاد پوهنتون تعلیم و تربیه کابل در میان گذاشتم، او می گوید که پیرسالاری جامعه، برداشت نامناسب از تاکید های مذهبی و فرهنگی در مورد احترام گذاشتن به بزرگسالان است.

این استاد پوهنتون تاکید می کند که جوانان با حفظ احترام به بزرگسالان جامعه، باید با رفتار متعادل، شرایط را به نفع منطق و استدال خود تغییر دهند.

خانم شریفی می گوید: "اگر جوان ما تکامل کند و از لحاظ فکری پیشرفت کند، در آن صورت، بزرگسالان هم بر نظرات، خود پافشاری نخواهند کرد و منطق و استدلال او را خواهند پذیرفت."

استاد پوهنتون تعلیم و تربیه کابل می افزاید: "ما در صنف به شاگردانمان می گوییم که به مقتضای موقعیت حرف بزنند، اول ببینید که محیط در چه حد است، شما آهسته آهسته می توانید محیط خود را تغییر دهید، نمی توانید انقلابی تغییر ایجاد کنید."

لیلما شریفی معتقد است که از لحاظ روانشناسی جامعه افغانستان، بدترین حالت، متهم کردن افراد پیر و کهنسال جامعه به عقبگرایی شوند.

به نظر وی، این کار، بزرگسالان جامعه را در مقابل افراد تحصیلکرده و جوانان باعث عقده افراد پیر در مقابل افراد جوان می شود.و اما بر اساس سروی یک موسسه تحقیقات طبی در آتلانتای آمریکا، بیش از سی و سه درصد از افغانهایی که سنین نوجوانی را پشت سر گذاشته اند، مبتلا به افسردگی و بیماریهای روانی هستند.تقریباً تمام کودکان، نوجوانان و جوانان افغان، به جز عده کمی که فرصت مهاجرت و پناه بردن به حاشیه ای امن در خارج از کشور را داشته اند، نسل جنگ و بحران هستند و دوران رشد و بالندگی خود را در زیر آتش جنگ و خشونت پشت سر گذاشته اند.دور کردن جوانان از روحیه خشن ناشی از ربع قرن جنگ و خشونت و کاریابی برای انبوه جوانانی که در طول سالیان دراز و حتی هم اکنون، تفنگ تنها منبع درآمد شان بوده است، از مهترین چالشهایی است که دولت با آن روبروست.اما اکنون و حتی در دوازده اگست ، روز بین المللی جوانان، دولت نه تنها برنامه خاصی برای نسل جوان این کشور نداشت وندارد، بلکه هیچ نهاد یا اداره دولتی نیست که بتوان با مراجعه به آن، مشکلات و خواسته های جوانان را مطرح کرد.

جالب اینجاست که حتی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری آینده نیز، در شعارها و برنامه هایشان، جوانان را فراموش کرده اند.

فراهم کردن مقدمات انتخابات

به دنبال اعلام فهرست نهایی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری فراهم آوری مقدمات برگزاری نخستین انتخابات مستقیم، سری و سرتاسری کشور آغاز شده است.سازمان ملل متحد که مسئولیت برگزاری انتخابات نهم اکتوبر در کشور را به عهده دارد می گوید در حال حاضر فراهم آوری امکانات و ارزیابی مشکلات تکنیکی برگزاری انتخابات و راه حل آن در دست بررسی است. هرچند مسئولان سازمان ملل متحد در این مورد توضیحی بیشتری ارایه نکرده اند اما جولین تایپ یکی از مسئولان بخش برنامه ریزی دفتر مشترک تنظیم انتخابات گفت در یک ورق چاپ شده که در طرف چپ عکس هر کدام از نامزدها، یک جای خالی برای علامت گذاری توسط رای دهندگان وجود دارد.ترتیب عکس ها بر اساس قرعه کشی در حضور نمایندگان تمامی نامزد ها انجام شده که نخستین عکس مربوط به لطیف پدرام و آخرین عکس متعلق به جنرال عبدالرشید دوستم است.به گفته جولین تایپ بعد از برگزاری انتخابات، شمارش آرا دو تا سه هفته طول خواهد کشید و بعد از آن، نامزد برنده اعلام خواهد شد.مسئول برنامه ریزی انتخابات همچنین گفت ۵۰۰۰ مرکز رای دهی در سراسر افغانستان ایجاد خواهد شد که هر کدام، شامل پنج هزار واحد رای دهی می باشد.بدین ترتیب، برای کمتر از ششصد رای دهنده، یک واحد رای دهی وجود خواهد داشت. خانم تایپ می افزاید که بر اساس برنامه از پیش تعیین شده، انتخابات در روز جمعه نه اکتوبر، بین ساعت هفت صبح تا چهار بعداز ظهر برگزار خواهد شد؛ این زمان، ممکن است در صورت نیاز، به مدت چند ساعت قابل تمدید باشد. سازمان ملل متحد همچنین اعلام کرده است که شمار کسانی که کارت رای دهی دریافت کرده اند به نه میلیون و هفتصد هزار نفر رسیده که این تعداد نزدیک به رقمی است که قبلا پیش بینی شده بود. سازمان ملل متحد در حالی برای برگزاری انتخابات درماه اکتوبر آمادگی می گیرد که این سازمان ۳۸ میلیون دالر برای برگزاری انتخابات دراختیار دارد، درحالی که قبلاً اعلام شده بود که برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری افغانستان، به بیش از صد میلیون دالر نیاز است.

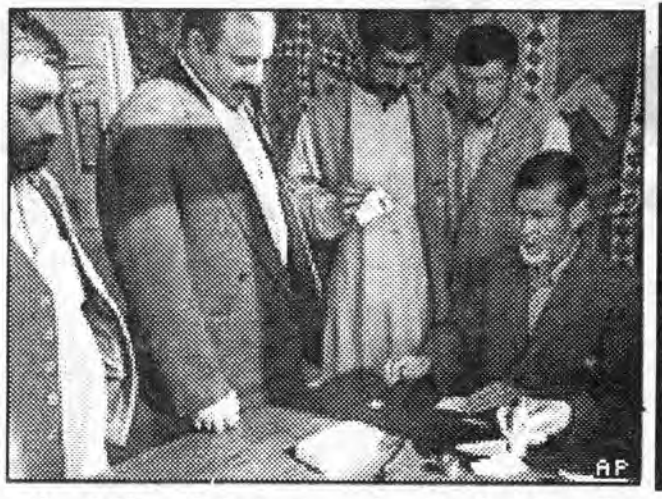
AP

حمایت جبهه نجات ملی از نامزدی حامد کرزی

حزب جبهه نجات افغانستان به رهبری صبغت الله مجددی حمایه خود را از نامزدی حامدکرزی اعلام کردند دراعلامیه که این حزب به نشر رسانده آمده است که این حزب با تجربه که از گذشته دارد حامدکرزی را کاندید مناسب دانسته واو را به عنوان کاندید جبهه ملی نجات افغانستان اعلام میکنند.

پیش ازین چندین حزب دیگر از جمله حزب جمهوری خواهان وحزب حرکت اسلامی هم اعلام پشتیبانی ازآقای کرزی کرده بودند.

دولت د هرات وسله وال ...

دغه راز د دولت د ریاست مطبوعاتی دفتر پرون په یوه رسمي اعلامیه کې د ملیشې قوماندانانو دغه حرکت غندلي دی. په اعلامیه کې راغلی هر هغه ګام چې امنیت ته زیان رسوی دولت ته د زغم وړ ندي. د اعلامیي په وینا د دولت رئیس یو لوړ پوړی دولتی پلاوي ددې لپاره تاکلی دی چې د هیواد په لودیځو سیمو په ځانګړې توګه شین ډنډ کې روانی پیښی په غور وڅیړي.

درگیریهای شدید...

قوماندان امان الله افزود که نیروهای وی قصد پیشروی به سوی هرات را ندارند، اما تهدید کرد در صورتی که نیروهای اسماعیل خان دست به اقدام نظامی بزنند، نیروهای وی تا تصرف شهر هرات به پیشروی خود ادامه خواهند داداین قوماندان مخالف والی هرات، درگیریهای چهار جانبه در شمال غرب کشور را یک حرکت هماهنگ علیه اسماعیل خان توصیف کرداز سوی دیگر، یک قوماندان محلی طرفدار محمد اسماعیل والی هرات، تایید کرد که ساعت دوصبح دیروز نیروهای داکتر ابراهیم والی غور به مواضع نیروهای اسماعیل خان در ولسوالی چشت هرات حمله کرده اندملا مصطفی در گفتگو با بی بی سی از تصرف منطقه دره تخت ولسوالی چشت به دست نیروهای تحت امر داکتر ابراهیم و پیشروی آنان به سوی مرکز ولسوالی خبر داد.ولسوالی کشک نیز شاهد درگیریهای مشابهی است.در این منطقه، نیروهای تحت امر میر حمزه، یک قوماندان دیگر مخالف اسماعیل خان، در حرکتی هماهنگ با دیگر مخالفان، به مواضع نیروهای والی هرات حمله کردند.گفته می شود که شماری از نیروهای تحت امر ظاهر نایب زاده، قوماندان برکنار شده فرقه ۱۷ هرات نیز در این درگیریها شرکت دارند.قوماندان نایب زاده یکی از طرفهای درگیر در زد و خوردهای خونین اوایل سال جاری شمسی هرات بود که منجر به کشته شدن میرویس صادق وزیر هوانوردی و کشته و مجروح شدن دهها تن دیگر شدنیروهای تحت امر قوماندان نایب زاده نیز همگام با دیگر مخالفان والی هرات، از ولسوالی کرخ در شرق این ولایت، به مواضع طرفداران والی اسماعیل خان حمله ور شده اند.گزارشگر محلی بی بی سی اوضاع شهر هرات را در ساعات اولیه صبح آرام توصیف کرده و می گوید که اسماعیل خان، نیرو و مهمات کمکی به شمال، جنوب و شرق شهر اعزام کرده است.هنوز از تلفات درگیریهای صبح شنبه در غرب گزارشی نرسیده است.در همین حال، نصیر احمد علوی رییس امنیت ملی هرات که به نمایندگی از والی اسماعیل خان با بی بی سی سخن می گفت، وقوع درگیریها در این ولایت را تایید کرداو درگیریها در ولسوالی شنیدند ولایت هرات را نتیجه تحرکات قوماندانان محلی طالبان خواند که به گفته او هنوز در منطقه زیر کوه شیندند حضور دارند.آقای علوی با تکذیب تصرف ولسوالی شیندند و دو پایگاه عمده نظامی این ولسوالی به دست مخالفان والی هرات، اظهار نظر بیشتر در این زمینه را به زمان واکنش دولت مرکزی موکول کرد از سوی دیگر، وزرات دفاع وقوع درگیریها در غرب کشور را محکوم کرده است.جنرال ظاهر عظیمی، سخنگوی وزارت دفاع به بی بی سی گفت شورای امنیت ملی کشور برای بررسی اوضاع هرات تشکیل جلسه می دهد و وزارت دفاع آماده اجرای مصوبات این شوراست.این مقام وزارت دفاع افزود که گزارشهای رسیده از سقوط مرکز ولسوالی شیندند و لوا ۷ گارد این ولسوالی خبر می دهد.

سوله ساتي ځواکونه په انتخاباتو کې یوازې د سترو پیښو مخنیوی کوي

په افغانستان کې د ناټو په مشرۍ د سوله ساتي امنیتي ځواک قوماندان جنرال ژنلو پي ویلي افغاني ځواکونه باید د تلې د میاشتې د جمهوري ریاست د انتخاباتو امنیت په عمومي توګه وساتي او د دوی ځواک به یوازې د سترو پیښو د مخنیوي لپاره چمتو وي. جنرال پي وایي نړیوال امنیتي ځواک دومره پوځ نه لري چې د کاندیدانو او پنځو زرو انتخاباتي حوزو ساتنه وکړي وریک هیلر په ځای تازه په دنده ګمارل شوي فرانسوي جنرال ژنلوی پی وایی نړیوال ځواکونه باید د انتخاباتو د امنیت لپاره یوه هډوانه برابره کړي او د سترو پیښو لپاره به تیاروي. فرانسوی جنرال وویل: د انتخاباتی حوزو څخه په یوه حوزه کې هم که کومه ستره پیښه وشي نو دا به د انتخاباتو په عملیه ناوړه اغیزه وکړي او ویې ویل زه نه پوهیږم ولې د افغانستان په هکله منفی انګیرنی موجودی دي. ښاغلی پی وویل ښایي طالبانو خپلې حملې تر انتخاباتو ځنډولي وي او غواړي پدې توګه د افغانی پوځ د قوت اندازه ځان ته معلومه کړي.

اعتصاب غذایی یازده تن از پناهندگان افغان دراندونیزیا

یازده تن از پناهنده گان افغان دراندونیز یا به دلیل اعتصاب غذایی درشفاخانه بستری شده اند این عده افغانها زمانی دست به اعتصاب غذایی زدند که تقاضای پناهندگی آنها ردشد . این یازده تن ازجمله (۳۰) نفر افغان است که به روز سه شنبه به اعتصاب غذائی آغاز کردند وبعضی ازآنها دهن های شان را دوخته اند، گروه پناهنده گان افغان که از دوسال به اینطرف درجاکارتا زندگی میکنند میخواستند درآنجا قبول شوند ، یک سخنگوی UNHCR درجاکارتا گفت که مدارک تمام این پناهنده گان به دقت بررسی شده وتقاضای آنها رد شده به این معنی است که شواهد مبنی براین وجود ندارد که این پناهنده گان درکشورشان به خطر مواجه هستند.

بررسی برنامه اتمی ایران در دیدار رامسفلد از روسیه

AP

دونالد رامسفلد، وزیر دفاع آمریکا، برای ملاقات و گفتگو با سرگی ایوانف همتای روسی خود به روسیه سفر کرده است.انتظار می رود در این ملاقات، که در شهر سن پترزبورگ برگزار خواهد شد، موضوع برنامه هسته ای ایران، احتمال همکاری برای ساخت سیستم دفاع موشکی و روابط روسیه با سازمان پیمان آتلانتیک شمالی، ناتو، مورد بحث و بررسی قرار گیرد.آقای رامسفلد، که آخرین دیدارش از روسیه در ماه می سال ۲۰۰۲ میلادی بود، پیشتر در مورد برنامه های هسته ای ایران، که آمریکا می گوید دولت روسیه برای پیشبرد آن به ایران کمک می کند، ابراز نگرانی کرده است.نیک چایلدز، گزارشگر بی بی سی در وزارت دفاع آمریکا، پنتاگون، می گوید آمریکایی ها همچنین تلاش خواهند کرد روسیه را علی رغم عدم رضایتش از گسترش ناتو، به همکاری با این سازمان ترغیب کنند.این گزارشگر می گوید آمریکا همچنین تحولات اخیر در ساختار نظامی روسیه را که نشانی از تسلط بیشتر غیرنظامیان در امور نیروهای مسلح این کشور دارد جالب و قابل توجه می دانند.

ERADA Daily

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان
سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تلیفون موبایل مدیر مسوول: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
تلیفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Engineerjamil_amiry@yahoo.com Mobil Phone: 070224787
eradadaily@hotmail.com

اراده
زیرنظرهیات تحریرانتشار میباید
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: انجنیر محمدجمیل "امیری" و احمدشاه "وحدت"
چاپ:مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی